



H. HARTZIEKENHUIS  
MOL

**Delirium**

**Acuut optredende verwardheid**

**WELKOM**

BIJ HET  
H. HARTZIEKENHUIS  
MOL

Tijdens een ziekenhuisopname lijden sommige patiënten aan een acute verwardheid of delirium.

Uw partner of familielid reageert 'anders' dan u gewoon bent.

In deze folder vindt u meer uitleg over delirium en wat u kan doen om de patiënt te helpen.

## **Wat is een delirium?**

Een delirium is een plotseling optredende verwardheid, meestal van tijdelijke duur. Dit is het gevolg van een ontregeling van de hersenen door een lichamelijke ziekte. Als de lichamelijke toestand verbetert, neemt meestal ook de verwardheid af.

De duur van de verwardheid kan variëren van enkele uren tot enkele dagen. Kenmerkend is het wisselend karakter: vooral 's avonds en 's nachts neemt vaak de verwardheid toe.

## **Oorzaken**

Bij een delirium denken mensen vaak aan een teveel aan alcohol, maar het ontstaat bijna altijd door een lichamelijk probleem. Ziekten aan hart of longen, een blaasontsteking of een breuk ten gevolge van een val zijn bekende voorbeelden.

Ook nieuwe medicijnen en/of het plotseling stoppen met medicijnen kunnen een delirium veroorzaken.

Ook de ziekenhuisopname op zich en een narcose kunnen aanleiding geven tot verwardheid.

Naast bovenstaande oorzaken zijn er ook risicofactoren voor het ontstaan van een delirium. Oudere mensen, mensen met een hersenbeschadiging, dementie, personen die slecht horen of zien, hebben een grotere kans om acuut verward te worden.

## Verschijselen

- Het bewustzijn is wisselend: soms helder, soms geagiteerd, dan weer suf. De patiënt is snel afgeleid, kan zijn aandacht niet goed bij het gesprek houden.
- Het geheugen functioneert minder goed. De patiënt vergeet wat u net verteld heeft.
- De patiënt is onrustig, probeert uit bed te stappen, frunnikt aan de lakens.
- Soms ziet of hoort de patiënt dingen die er in werkelijkheid niet zijn. Hij/zij ziet en voelt beestjes kruipen, ziet overleden familieleden staan. Het kan zijn dat hij/zij u niet herkent of voor een ander aanziet.
- Door de verwardheid kan de patiënt angstig worden en agressief uit de hoek komen.
- Sommige patiënten zijn abnormaal rustig en teruggetrokken.

Deze kenmerken zijn niet voortdurend aanwezig en ook niet altijd even herkenbaar. Vaak neemt de onrust naar de avond toe.

## Behandeling

In de eerste plaats is het belangrijk dat de oorzaak, namelijk de lichamelijke aandoening, behandeld wordt. Daarnaast kan het zijn dat de patiënt tijdelijk medicijnen krijgt om de symptomen van het delirium te verminderen.

Voor de veiligheid van de patiënt kan het soms nodig zijn om, naast medicamenteuze ondersteuning, beschermende maatregelen te nemen (bedsponden, fixeren).

Dit wordt vooraf met de contactpersoon van de familie besproken. In acute situaties kan het zijn dat deze maatregelen genomen worden zonder voorafgaand overleg.

De situatie wordt dan zo snel mogelijk met u besproken.

## Wat kan u zelf doen?

Als familie speelt u een cruciale rol in de behandeling van en soms zelfs in het voorkomen van een delirium.

- Vertel steeds aan de patiënt wie u bent en wat u komt doen.
- Vertel uw familielid waar hij/zij is en waarom.
- Blijf rustig in uw gesprek; spreek in korte, duidelijke zinnen.
- Stel eenvoudige vragen.
- Het is beter niet mee te gaan in de dingen die hij/zij ziet of hoort die er niet zijn.
- Ga niet tegenspreken, maar probeer duidelijk te maken dat u andere dingen ziet. Probeer hem/haar af te leiden en terug te oriënteren naar het heden.
- Breng iets bekend mee van thuis: een foto, een klok, de krant, ...
- Let erop dat uw familielid zijn/haar bril, hoorapparaat of kunstgebit draagt.
- Bezoek is belangrijk, maar let er op dat er niet te veel mensen tegelijk zijn.
- Indien uw familielid gewoon is van thuis regelmatig alcohol te drinken of slaapmedicatie te nemen, brengt u de verpleging hier best zo snel mogelijk van op de hoogte.

## Nog vragen?

Mocht u na het doornemen van deze folder nog vragen hebben, contacteer dan de arts of verpleegkundigen. Zij zullen u graag meer informatie geven.

Wij wensen uw familielid een spoedig herstel en een aangenaam verblijf in ons ziekenhuis.

Deze brochure werd ontwikkeld door, en is eigendom van, het H. Hartziekenhuis Mol. Elke reproductie of verspreiding zonder toestemming van de eigenaar is verboden.

Datum laatste aanpassing: 10 januari 2018  
Naam auteur / verantwoordelijke: Dr. G. Van Hamme  
Kwalificaties auteur: Arts geriatrie